

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **O. P.** (poprzednio A. G.)

skazanego z art. 148 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 29 stycznia 2026 r.

wniosku obrońcy o zwolnienie skazanego od opłaty od wniosku o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 czerwca 2004 r., sygn. II AKa 91/04 na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 2023 r. Nr 123 t.j.) w zw. z art. 623 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W złożonym przez obrońcę skazanego O. P. (poprzednio A. G.) wniosku o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 czerwca 2004 r., sygn. II AKa 91/04, jego autor w pkt. 4 sformułował wniosek o „zwolnienie skazanego z ponoszenia kosztów w niniejszym postępowaniu”, w tym opłaty od wniosku o wznowienie postępowania. Oprócz ww. postulatu, obrońca nie załączył do wniosku dokumentów wykazujących sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów skazanego zgodnie z art. 623 k.p.k. (k. 2-6 akt).

Zarządzeniem z dnia 9 grudnia 2025 r., sędzia sprawozdawca wezwał obrońcę skazanego do usunięcia w terminie 7 dni braku formalnego wniosku o wznowienie postępowania poprzez uiszczenie opłaty w kwocie 150 zł, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku (k. 20 akt).

Powyższe wezwanie zostało skutecznie doręczone obrońcy skazanego w dniu 17 grudnia 2025 r. (elektroniczne potwierdzenie odbioru k. 21 akt).

W zakresie wskazanym we wskazanym powyżej zarządzeniu z dnia 9 grudnia 2025 r. siedmiodniowym terminie, obrońca skazanego nie usunął braku formalnego w postaci uiszczenia opłaty w kwocie 150 zł. Do chwili rozpoznania przedmiotowego wniosku zaniechał dołączenia do wniosku składanego w trybie art. 623 k.p.k. dokumentów wykazujących sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów skazanego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego O. P. (poprzednio A. G.) nie zasługiwał na uwzględnienie.

Przypomnieć należy, że przepis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 2023 r. Nr 123 t.j.) w zw. z art. 623 k.p.k. nakłada na osobę ubiegającą się o zwolnienie od uiszczenia opłaty obowiązek wykazania, że ze względu na jej sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów wyłożenie opłaty byłoby zbyt uciążliwe.

Obrońca skazanego z wyboru, jako podmiot fachowy, tak w dacie złożenia wniosku o zwolnienie skazanego od opłaty od wniosku o wznowienie postępowania sądowego, jak i w dacie odebrania wezwania do usunięcia w terminie 7 dni braku formalnego wniosku o wznowienie postępowania poprzez uiszczenie opłaty w kwocie 150 zł, znał regulację prawną wynikającą z art. 623 k.p.k. Mimo to nawet nie podjął próby uprawdopodobnienia (czy to we wniosku o wznowienie postępowania czy w odpowiedzi na wezwanie do usunięcia braków formalnych wniosku), że skazany nie jest w stanie wywiązać się z powinności uiszczenia opłaty od wniosku o wznowienie postępowania w kwocie 150 zł. Nie wykazał w żaden sposób, jak wymaga ww. przepis, iż ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość

dochodów skazanego, wyłożenie przez skazanego wskazanej opłaty byłoby dla niego zbyt uciążliwe — chociaż ciężar dowodu co do istnienia okoliczności uzasadniających ewentualne zwolnienie od opłaty zawsze obciąża ubiegającego się o to zwolnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 21 czerwca 1996 r., V KZ 10/96, OSNKW 1996, z. 7-8, poz. 46; z dnia 26 lutego 2007 r., IV KZ 7/07, LEX nr 568635). Sam fakt pobytu skazanego w zakładzie karnym nie jest zaś wystarczającą przesłanką, aby zrezygnować z domagania się od niego zapłacenia stosownej, dość niskiej, należności.

Na marginesie jedynie wypada wskazać na to, że zaniechanie w zakresie wykazania okoliczności uzasadniających ewentualne zwolnienie od zapłaty kosztów podlegających uiszczeniu przy wnoszeniu pisma procesowego nie stanowi braku formalnego wniosku i — w konsekwencji — nie znajduje tu zastosowania tryb usuwania braków przewidziany w art. 120 k.p.k. Wniosek taki należy merytorycznie rozpoznać, a to sam wnioskodawca ponosi ryzyko jego nieuwzględnienia w związku z zaniechaniem jego uzasadnienia w odniesieniu do okoliczności o których mowa w art. 623 k.p.k. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV KZ 15/18, LEX nr 2499858).

Z tych względów, nie znajdując podstaw do uwzględnienia wniosku, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

[J.J.]

[a.ł.]